

Trikrat ranjen pri Casablanci

Vojak Andrew Schuster, sin Mr. in Mrs. Andrew Schuster, 1131 Norwood Rd., Cleveland, O. je prišel domov iz afriških vojn. Bil je med prvimi ameriškimi četami, ki so se izkrcale na obrežju in zavzele Fedela in Casablancu.

Andrew je dobil dve rani od topniških šrapnelov, ko so zavzeli mali Casablancu. Bil je pri polni zavesti, toda se ni mogel premakniti z mesta. Tedaj se je v bližini razletela druga krogla, toda ga drobci niso dosegli.

Zavlekel se je v luknjo, ki jo je napravila topovska krogla v tla. Tedaj se je nad njim razpočila zopet topniška krogla, mu zbila čelado z glave ter ga ranila po glavi in hrbtu. Na licu mesta je ležal 8 ur, predno so ga pobrali sanitreji. Odnegli so ga na obezovališče in od tam na ladjo, ki ga je odpeljala v Ameriko. Nekaj mesecev je bil v bolnišnici v Washingtonu, zdaj je pa doma. Pričakuje, da bo zopet kmalu poklican nazaj v službo.

Andrew pripoveduje, da se niso pokazali Francozi nič boljši kot nacija in da so prav s tako vrnemo napadali ameriške čete. To so tisti Francozi, ki so pokorili vladi v Vichy.

Andrew je bil pred odhodom k vojakom uslužben pri Norwood gledališču.

Nad 5,000 WAACs je določenih za službo čez morje

London. — Kapetanka Anna Wilson, ki je določena za poveljnico ženskega pomožnega kora (WAACs) onstran morja, je izjavila, da jih bo v kratkem prišlo v Anglijo do 2,000 iz Amerike. Te bodo nadomestile ameriške vojske kot šoferke, stenografke in za druga dela. Vojaki pa bodo poslani na fronto.

Dodaj je določenih 5,000 članic ameriškega ženskega pomožnega kora za službo onstran morja. Od 40 do 60 odstotkov jih bo poslanih v Anglijo, ostale pa v Afriko in morda tudi na druge fronte, kjer so zdaj ameriške čete.

Šesta obletnica

V soboto ob osmih bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokojno Frances Levstek v spomin 6. obletnice njene smrti.

Zakaj pa ne bi posodile vladi banke?

Mesnikdo poreča: ako vlada išče posojilo, zakaj ga pa išče mesnikdo, zakaj ga ne vzame na bankah? Odgovor na to je, da so banke že itak največji kupci za vladne bonde. Banke bi takoj kupile za vseh 13 bilijonov dolarjev bonde, ki bi vlada to hotela ali dovolila.

Toda to bi bila največja nevarnost za inflacijo in vaš denar bi se hitro spustil. Vladi hoče, da narod podpiše to vojno obveznico in narod spravi obresti.

Ako se bankam zdi varno posojilo pri Stricu Samu, zakaj bi ne? Zato, kupimo vojne bonde za vsak cent, ki ga moremo. Kadar boste potrebovali denar, boste bonde lahko prodali. Pri vladi je denar najbolj varno naložen.

JUGOSLOVANI PRIPRAVLJENI NA VOJNO ZAVEZNIŠKIH ARMAD

New York, 11. apr. — Včeraj je na La Guardia Field pristal prvi jugoslovanski letalnik iz Velike Britanije. Bil je nahajal Franjo Mihajlović, član komiteja jugoslovanske vlade v izgnanstvu, ki je prišel v Ameriko za tri mesece, da bi se posvetil povojnim pripravam. Mihajlović je izjavil, da je prišel v Ameriko za tri mesece, da bi se posvetil povojnim pripravam.

Japonci so izvedli že drugi masni napad na Novo Gvinejo

Avstralija (15. apr. — V manj kot enem tednu so Japonci vporabili že drugi masni napad na važne zavezniške postojanke na Novi Gvineji. Včeraj so pri bellem dnevu bombardirali zaliv Milne. Od 75 do 100 japonskih bombnikov je pol ure bombardiral pristanišče. Zavezniški so sklatili Japoncem 30 letal.

Vojna poročila zatrjujejo, da so bile zadete tri male zavezniške ladje, toda drugače so bile zavezniške izgube precej zmerne.

Bivši jugoslovanski senator v Clevelandu

Sem je došel iz New Yorka dr. Izak Alkalay, ki je bil od leta 1932 do 1939 senator v jugoslovanskem parlamentu. Ko so udrihi naciji v Jugoslavijo, se je skrival tri mesece v deželi, potem se mu je pa posrečilo zbežati na Turško, kar je izvršil v vedni smrtni nevarnosti.

V Palestini so mu priskočile na pomoč oblasti. Nato je obiskal Afriko, Južno Ameriko in končno došel v Severno Ameriko. V Clevelandu bo imel več predavanj med ameriško publiko o položaju v Jugoslaviji.

Dr. Alkalay je izjavil, da se Slovenci, Hrvatje in Srbi bore zedruženi proti osi. Izjavil je tudi, da bi morali dati Združeni narodi kolikor največ mogoče pomoči Draži Mihajloviću in njegovim borcem.

Angleški parlamentarec napada Zed. države

London. — V poslanski zbornici se je spril nad Zed. države Alec S. Cunningham Reid, konservativec. Obdolžil je Ameriko, da podcenjuje angleški vojni napor, da bi rada dobila kontrolo nad Kanado in da si hoče prilastiti vso svetovno trgovino.

"Nad ameriškimi narodom bi danes gospodovala Nemčija, ako bi ne bilo Anglije," je objestno izjavil Reid.

V imenu vlade mu je odgovoril Brendan Bracken, minister za informacije, ki je izjavil, da je sramota za kakega poslanca, da na tak način žali Zed. države. Pri tem je pa opomnil poslanca, da se je takrat, ko je bila Anglija v največji stiski, on sončil na obrežju v Honolulu, gost milijonarke Doris Cromwell.

Obrat na hrvaških železnica

Deutsche Zeitung in Kroatien prinaša dne 19. februarja naslednjo vest: Direkcija državnih železnic poroča, da je promet potnikov in blaga popolnoma ustavljen na liniji Plasva-Jajce in Bugojne. Le do postaje Nova Gradiska gredo vagoni, ki dostavljajo blago. Na postaji Jastrebarsko je promet ustavljen tako za potnike, kakor za blago.

Naglica ne bo dobra

Urad za kontrolo cen namerava z vso strogostjo kaznovati one, ki bodo s zasaceni pri tem, da so vozili hitreje kot 35 milj na uro. Policija bo njih imena poslala na glavni urad OPA, ta pa na odbore za racioniranje gazolina. Ti bodo vsakemu odvzeli po nekaj kuponov za gazolin potem, ko ga bodo prej zaslišali.

Zavezniški naskakujejo zadnjo Rommelovo linijo

Zračni napad na U. S. A.?

LONDON. — Radijo iz Tokio je včeraj prenašal govor general Soto, ki je načelnik vojaškega urada. General je izjavil, da so zdaj vse priprave v redu, da začne japonska zračna sila napadati ameriški kontinent. Tekom govora je general povedal, da je pripravljen masni zračni napad na ameriško ozemlje od japonske, nemške in italijanske zračne sile.

NOVI GROBOVI

Johana Cecelic

Kakor smo včeraj poročali, da je umrla Mrs. Johana Cecelic, rojena Peskar, v starosti 68 let. Stanovala je na 21070 North Vine St. Pokojnica je bila doma iz vasi Trebnje, odkoder je prišla v Ameriko pred 40 leti. Tukaj zapušta žalujočega soproga Josepha, pet sinov: Joseph, John, Pvt. Edward, Louis in Pvt. Frank; tri sinuhe: Anna, Adeline, Christine, in sedem vnukov: John, Joseph, Anna, Jean, Louise, Elsie in Harry.

Bila je članica društva Napredek, št. 132, katerega je sin Joseph takoj in društva Slovenski dom, št. 6 SDZ. Pogreb bo v soboto zjutraj ob 9:15 iz pogrebnega zavoda August F. Svetek na 478 E. 152. St. v cerkev sv. Kristine, potem pa na Kalvarijo. Naj počiva v miru, preostali so žalje.

Andrew Doles

V Mestni bolnišnici je umrl Andrew Doles, star 66 let, stalnoval je na 1011 E. 64. St. Pogreb se bo vršil iz Zakraskovega pogrebnega zavoda; čas in drugo naznanimo jutri.

En pint žganja na teden obljubujejo Ohijčanom

Cincinnati, O. — Casopis Times Star poroča, da bodo dobili polnoletni Ohijčani en pint žganja vsak teden, kadar bo vpeljano racioniranje. Vsak bo smel kupiti žganje samo v oni državni prodajalni, ki je najbližja njegovemu stanovanju.

Državni direktor za kontrolo žganja, Don Fisher, je včeraj rekel, da bo v enem ali dveh dnevih naznanil v javnost vse podrobnosti racioniranja žganja. Predno bo stopilo racioniranje v veljavo, bodo vse državne prodajalne žganja zaprte za dva tedna.

Toda Fisher je dalje izjavil, da se bo po prvem mesecu racioniranja zvišala količina žganja vsakemu odjemalcu nad en pint. To se pravi, če ga bodo ljudje po pameti kupovali.

Dvajset mesecev ne bo več prodajal gazolina

Morris Bernstein, ki ima gazolino postajo na 3201 Meadowbrook bulevarju, je bil kaznovan od urada za kontrolo cen, da ne sme do 31. decembra 1944 prodajati gazolina. Bernstein je bil spoznan krivim, da je stočil 3.923 galon gazolina, ne da bi za to jemal znamke od voznikov.

Dar za Rdeči križ

Mrs. Josephine Strnad, ki vodi gostilno na 1315 E. 53. St. je darovala v našem uradu \$5.00 Rdečemu križu. Prav lepa hvala!

Ponoči so poleteli angleški bombniki nad kraje po Nemčiji

London, 15. apr. — Angleška zračna sila je izvedla sinoči in danes zjutraj enega največjih zračnih napadov nad Nemčijo. Eno uro in pol neprestano so leteli angleški bombniki in bojna letala v strnjeni vrsti preko Rokavskega preliva v smeri proti Nemčiji. Nemške radijske postaje v Parizu, Calaisu, Frankfurtu in Breslavu so takoj prenehale z oddajo.

Bila je jasna mesečna noč in prav lahko je bilo videti nepregledno vrsto angleških letal, kakršna še ni letela proti Nemčiji v eni skupini.

V torek ponoči so pa angleški bombniki poleteli preko Alp in bombardirali pristanišče Spezia blizu Genove.

Prijetna zabava bo v petek večer pri sv. Vidu

V petek večer bo v cerkveni dvorani sv. Vida popularna zabava in prebitek od iste bo za tablo, oziroma "Honor Roll," ki bo postavljena pred oltarjem v cerkvi z imeni vseh vojakov, kakor imajo po drugih cerkvah.

Zabava bo pod pokroviteljstvom podružnice št. 25 SZZ, ki ima pri fari sv. Vida vpeljenih največ mater od vojakov te fаре, zato je tudi popolnoma na mestu, da starši in sorodniki vojakov posetijo to prirediteljo, ker bo za plemenit namen. Toplo priporočamo vsem faranom sv. Vida, da greste v petek večer v cerkveno dvorano sv. Vida. Joseph Nemanic je pa obljubil, da bo vsem ustregel s srečo, ko bo klical številke. Vstopnina bo 50 centov. Pričetek četrt čez osem, oziroma takoj po večerni pobožnosti v cerkvi.

Vlada je določila prvo mezdo farmarskim delavcem

Washington. — Vlada je prvič določila plačilno lestvico za delo na polju. Določila je maksimalno mezdo, ki jo morajo dobivati delavci v petih okrajih Kalifornije pri spravljaju špargljev.

Diplomiran lekarnar

Mr. Joseph M. Turk, sin družine Mr. in Mrs. Joseph Turk iz 1046 E. 69. St., je bil včeraj obveščen od državne izpraševalne komisije, da je z odliko prestopil izpite za diplomiranega lekarnarja. Joseph je dobil pri izpiti najvišje ređe od vseh dijakov iz Western Reserve univerze. Čestitamo in mnogo uspeha v njegovem poklicu.

Cene mesu predstavljene

Jutri bi morala stopiti v veljavo nova cena govedini, telatini in jagnjetini. Toda urad za kontrolo cen je to prestopil za 30 dni. V tem času bo vodil preiskavo, ako bi se ne dalo cen mesu še bolj znižati glasom ukaza predsednika Roosevelta, da moramo držati sedanjo linijo pred inflacijo.

Tajnica W. C. umrla

V Omaha, Neb. je nenadoma umrla glavna tajnica organizacije Woodmen Circle, Maymie E. Long. V tem uradu je bila dolgo let.

Zavezniški letalci so prizadeli močan udar osiški zračni sili. Zavezniški se pripravljajo na zadnji naskok, ki bo očistil Tunizijo osiških čet.

ITALIJANSKI VOJAKI SE VOZIJO BAJE IZ TUNIZIJE DOMOV

Gl. stan zaveznikov v Afriki. — Depeše iz glavnega stana poveljnika Eisenhowerja javljajo, da so zavezniške sile udarile v zadnjo obrambno linijo nemškega maršala Rommela v severni Tuniziji. Ameriški in angleški letalci so včeraj uničili 84 sovražnih letal.

Ameriške zračne trdnjave so ufičile same 73 osiških letal pri obisku letališč po Siciliji. Na enem samem letališču so videli nad 200 osiških letal zbranih.

Uničenje 84 Hitlerjevih letal je velik udarec za osiško strategijo na Sredozemlju, ker so bila določena, da bodo vozila potrebščine osiški armadi v Tunizijo. Pri tem napadu so izgubili zavezniški samo troje letal.

Osma angleška armada, ki prodira severno od pristanišča Sousse, je naletela na Rommelove utrjene postojanke med Enfidaville in Djebel Bou Hadjar. To je nova in zadnja obrambna linija, ki jo je postavil Rommel proti zaveznikom in ki leži 50 milj južno od Tunizije.

Poročila iz Svice, kamor prihajajo vesti iz Rima in Marseille, še vedno trdijo, da je začel Rommel odvažati čete iz Tunizije. Tudi radio iz Alžira je včeraj zatrjeval, da je odpeljal Rommel nekaj tehničnih čet iz Tunizije in jih poslal na Sicilijo. To bi pomenilo, da bo Rommel odpeljal iz Tunizije vse potrebščino moštvo za letala, ker je itak izgubil večino vsa letališča v Tuniziji. Bajje ima Rommel v Tuniziji samo še tri letališča v svojih rokah in te pa zavezniški bombardirajo noč in dan.

Reuterjeve depeše pa trdijo, da so bile odpeljane iz Tunizije večinoma italijanske čete, ki so dospеле v sicilska in sardinska pristanišča ponoči v malih čolnih. V istem času pa da so dobile nemške čete ukaz, da branijo severni kot Tunizije "do zadnjega moža."

Poročilo o veliki zmagi ameriških bombnikov nad Sicilijo je sledeče. Ko so prihrumele ameriške zračne trdnjave nad letališče Castelvetro in Milo nad Sicilijo, je bilo zbranih na tleh nad 200 sovražnih letal in sicer 112 na letališču Castelvetro in 106 na Milo. Na pr-

Revmatizem ga pesti

Frank Zlavinika, ki živi pri družini John Glavič, 5157 Erwin Ave., Maple Heights, O. že dlje časa pritiska nad revmatizem. Frank je bil vedno vnet lovec. Želimo mu, da bi se kmalu zopet rešil nadležnega gostača.

Odlična učenka

Gdč. Mary Cigoj, 19206 Mohawk Ave., ki pohaja na Collingwood višjo šolo, je ena izmed sedmih clevelandskih učenek, ki so dobile \$600 vredno šolnino od Flora Stone Mather kolegija na Western Reserve univerzi. Naše čestitke vrlemu slovenskemu dekletu.

Naši vojaki

Mr. in Mrs. Joseph Matjašič, 6805 Bonna Ave. sta prejela pismo od sina Pvt. Edwarda, ki voči veselo velikonočne praznike vsem sorodnikom, prijateljem in znancem. Bil je prestopljen v drugo garnizijo in njegov novi naslov je: Pvt. Edward A. Matjasic, U. S. Army Co. B, 2nd Sig. Trg. Bn. Bks. 10, Camp Kohler, Sacramento, Calif.

Pvt. William A. Nosan je prišel v torek za tri dni na dopust iz Fort Knox, Kentucky. William je sin Mr. in Mrs. Anton Nosan iz 6102 St. Clair Ave.

Tu sta naslova bratov Cham-pa, ki sta svoje čase živela na 15711 Saranac Rd. Sgt. William Champa, 35303790 Co. E. 39th Eng. Regt. C, APO 306, e/o Postmaster New York, N. Y. — Sgt. Joseph Champa, 20520915 Troop A, 107th Cavalry, Santa Rosa, Calif.

Pozdrave vsem prijateljem in znancem pošilja Pvt. Ludwig Laurich, sin Mr. in Mrs. Anton Laurich iz 15717 Saranac Rd. Njegov naslov je: Pvt. Ludwig Laurich, Batt. C, 463, C. A. (B. N.), Camp Haan, Calif.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays**NAROČNINA:**

Za Ameriko in Kanado na leto \$8.50. Za Cleveland po pošti, celo leto \$7.50.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland po pošti, pol leta \$4.00.
Za Ameriko in Kanado, četrt leta \$2.00. Za Cleveland po pošti, četrt leta \$2.25.
Za Cleveland in Euclid, celoletno \$6.50, pol leta \$3.50, četrt leta \$2.00.
Posamezna številka 3c

SUBSCRIPTION RATES:

United States and Canada \$8.50 per year. Cleveland by mail \$7.50 per year.
U. S. and Canada \$3.50 for 6 months. Cleveland by mail \$4.00 for 6 months.
U. S. and Canada \$2.00 for 3 months. Cleveland by mail \$2.25 for 3 months.
Cleveland and Euclid by carrier \$6.50 per year, \$3.50 for 6 months, \$2.00 for 3 months.
Single copies 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 89 Thur., April 15, 1943

Euclid ima dobrega župana

Urad državnega inšpektorja je podal z ozirom na upravo mestne administracije v Euclidu sledečo izjavo: "Rekordi mesta Euclida, kakor tudi naše osebno opazovanje jasno kažejo, da je župan Sims jako energičen ter odločen, da izboljša razmere v mestu, tako v finančnem oziru, kot v vestnem izvrševanju postavljenih raznih postrežbah v posebno korist in dobrobit meščanov. Da se more zapopasti veliko izboljšavo v finančnem stanju, je treba pregledati samo poročilo avditorja ter ga primerjati s prejšnjimi."

To poročilo državnega pregledovalca je najboljši spričevalo o uradovanju župana Kenneth J. Simsa in jasno dokazuje, da ima mesto Euclid v njem župana, kateremu je blagor in napredek mesta res pri sreči.

Naš urednik je imel v zadnjem času dosti prilike, da se je osebno prepričal o delovanju euclidske mestne administracije, zato bo nekaj podatkov na tem mestu priobčil, da bodo naši čitatelji lahko videli, da imajo mestno upravo v dobrih rokah in da v tem oziru ni potreba prav nobene spremembe, vsaj toliko časa ne, dokler bo župan Sims tako fin gospodar.

Kot je vojna naprtila ogromno breme na rame županu Lauschetu v Clevelandu, tako jih je naložila gotovo tudi županu Simsu v Euclidu, kjer se je zadnja leta naselila velika industrija, ki je zdaj skoro 100% zaposlena z vojnimi naročili.

Kot župan Lausche se je tudi župan Sims poprijel z vso vmo dela, da bo Euclid storil svoj delež v tem vojnem naporu. Organiziral je civilno obrambo, pri kateri je treniranih nad 1,600 prostovoljcev za razne obrambne aktivnosti. Pred nekaj meseci je mesto vpeljalo direktno telefonsko zvezo z vsemi tovarnami v Euclidu, ki delajo na vojnih naročilih. Mestni policijski oddelek je v slučaju sile trenutno zvezan z vsemi tovarnami. Naj bo tukaj omenjeno, da ima v vseh Zed. državah samo Euclid vpeljan tak sistem. Druga mesta so že začela v tem posnemati Euclid.

Okraj Cuyahoga ima odbor sedmih mož, ki tvorijo takozvani okrajni koncil za civilno obrambo. Eden izmed teh je župan Sims, ki žrtvuje mnogo svojega časa pri tej akciji, kateri na čelu stoji župan Lausche iz Clevelanda.

Kar se tiče javne varnosti je mesto Euclid pod županom Simsom zelo napredovalo. Noben policijski avto ni starejšega izdelka kot 1942. Varnostni oddelek je instaliral tudi radijsko opremo za sprejemanje in oddajanje, s čimer je v zvezi s clevelandsko policijo. Euclid ima zdaj tudi svoj lasten urad za odnose prstov in to prvič v zgodovini. Euclidska požarna bramba ima sedaj najbolj moderno opremo, ki se jo more kupiti.

Kot znano se je županu Simsu posrečilo dobiti vladno pomoč za gradnjo nove gasilske postaje. Več kot eno leto so se vršila pogajanja in posvetovanja z vlado. Poslojce, ki stoji na 221. cesti in Euclid Ave. je na potu izgotovitve. Ta gasilska postaja bo skrbela za vso južno stran mesta, ne da bi bilo treba gasilcem čakati na železniških prelazih, kot po prej, kar je prej povzročilo mnogo zamude.

Mesto Euclid prednjači mnogim drugim mestom v vestnem in točnem pobiranju smeti in kuhinjskih odpadkov. Dasi je mesto izgubilo mnogo delavcev, ki so odšli v vojno industrijo, pa dozdaj mestna postrežba ni še prav nič trpela, čeprav mesto ne more tekmovali z vojno industrijo, kar se tiče delavskih mezd.

V teku zadnjih štirih let je mesto Euclid dobilo in potrošilo skoro \$900,000.00 za povečanje sistema odvodnih kanalov. Federalna vlada je dala skoro ves ta denar; mesto samo je dodalo k temu nekako 5%. V zadnjih tednih je začelo mesto z gradbo novega in večjega odvodnega kanala na 260. cesti, da se bo voda hitreje odtekala. Vlada je odobrila dva druga odvodna projekta, za katere bo dala federalna vlada \$81,000, mesto pa komaj \$8,500.

Na zahtevo župana Simsa so okrajni komisariji izgotovili načrt za razširjenje 222. ceste. Državni cestni oddelek je pristal na to, da bo nanovo tlakoval St. Clair avenijo.

Na prizadevanje župana Simsa bo postavila železnica paznika na prelazu Nickel Plate in 222. cesti, ki bo tam 24 ur na dan. Tam je bilo poprej mnogo prometnih nezgod prav radi premale straze.

Na prizadevanje župana Simsa je finančno stanje Euclida danes v zelo dobrem položaju. Ob njegovem nastopu je mesto dolgovalo nad poldrug milijon dolarjev na zapadnih obveznicah in bondih. Župan Sims je delal na vse kriplje, da je mesto obvaroval finančnega kraha. Posrečilo se mu je in danes Euclid plačuje tekoče obresti in vse obveznice. Na knjigah ni danes nobenega zaostalega dolga.

Vrhu tega je sedanja administracija neprestano manjšala osnovni dolg. Ako bodo letos povprečni dohodki od davkov, bo mesto v stanu odplačati na dolg do četrto milijona dolarjev. S tem si je pa mesto tudi prihranilo lepo vsoto na obrestih. Ta prihranek znaša okrog 70,000 na leto, kar vse je v korist davkoplačevalcev.

Mesto Euclid ima danes 5. najmanjšo davčno lestvico v okraju. Ker dobiva vedno več davka od industrije, bo imel Euclid kmalu najmanjšo davčno lestvico v okraju.

To je samo nekaj izčrpkov aktivnosti, ki jih daje župan

Sims mestu. Včasih je bil županski urad v Euclidu samo delna zaposlitev, danes pa zahteva stalno zaposlitev, ker mesto neprestano narašča in s tem nastajajo vedno večje zahteve. Vsled tega je bil župan prisiljen, da je popolnoma opustil svojo odvetniško prakso in posveča ves svoj čas edino županskemu uradu.

Naš časopis je svoje čase nasprotoval politiki župana Simsa. Ko je bil izvoljen kljub naši opoziciji, smo se večini podali, toda smo sklenili, da bomo skrbno pazili na njegovo administracijo. Danes moramo izjaviti, da je župan Sims mož na mestu, da je izpolnil več kot svoje obljube, zato zasluži, da ga volivci obdržijo še nadalje v uradu. V osebi župana Simsa ima Euclid enega najboljših javnih uradnikov, kar jih je mesto še imelo. Takega župana je treba v teh resnih časih obdržati.

BESEDA IZ NARODA**Čestitke k 60 letnici**

Danes, 15. aprila, je poteklo šestdeset let odkar je prvič zagledal luč sveta moj prijatelj August Kristančič, ki ima svoj dom na 3408 W. 63 St. Naš jubilar je poznan na zapadni strani mesta Clevelanda kot dober družabnik, podpornik pri društvi in pri vseh dobrih in koristnih ustanovah.

Prav dobro pa je tudi poznan med rojaki v Newburghu. Vsako nedeljo ga vidimo pri maši v cerkvi sv. Lovrenca. In če pogledamo v novi Vestnik, ki je ravnokar izšel, vidimo, da je za njegovim imenom največja številka, kar nas je delavcev, ki si v tovarnah služimo svoj kruhek.

Ob Tvoji šestdesetletnici, dragi prijatelj, Ti želim vse najboljše. Naj Te spremlja božja roka vse dni Tvojeja življenja. Blagoslov božji naj bo še nadalje pri Tebi in Tvoji družini. In kar je pa največ vredno in najbolj potrebno, pa Ti želim, da kadar boš rajšal proti neskončni večnosti, naj Te spremljajo vsa dobra dela, katerih si že veliko storil na zemlji. Pa ta zadnja pot naj bi ne bila pred 40 leti, da bi kot stotnik odšel po plačilo v sveti raj.

Naš jubilar je bil rojen 15. aprila 1883 leta v vasi in fara Medana pri Gorici. Leta 1907 je prišel v Ameriko in sicer naravnost v Cleveland ter se je naselil na zapadni strani našega mesta. Ves čas je zaposlen v klavnicah.

Prav iskrene čestitke, Avgust, ob Tvoji 60 letnici. Moja iskrena želja in želja Tvojih številnih prijateljev je, da bi se dolgo vrsto let deloval med nami kot podpornik pri društvi, cerkvi in pri svojih številnih prijateljih. Prav iskrene čestitke pa tudi sproti in otrokom, da je Vaš soprog, vaš oče dočakal v zdravju, sreči in zadovoljnosti svoj 60. rojstni dan.

Bog živi Mr. Kristančiča in njegovo družino še mnogo let!
Jacob Resnik.

V času kampanje

Spadam v odbor, katerega naloga je pisati in zbirati za tekočo ogromno kapanjo za kupovanje vojnih bondov. To ni nobena malenkost, da bi se je moglo preslišati.

Ta ukaz prihaja iz stolnega mesta Washingtona, kjer je kongres, ki je zastopstvo (ameriškega ljudstva) sklenil, na podlagi potrebe, da se razproda med vse ameriško ljudstvo kar 13 bilijonov bondov.

V ta namen so organizirali odbore in ljudstvo se je prostovoljno prijavilo, da pomaga zbirati. Na radio se oznanja in vabi vsako uro čez dan in noč te dneve, v katerih je do konca tega meseca čas, da vsak kupi v kolikor mu finančno stanje dopušča. Vse ameriško in drugo časopisje vzpodbuja na podlagi potrebe in dokazov, da je potreba kupiti v tej drugi veliki kampanji bonde, da bi vsota, ki jo je vlada določila bila dosežena. Na teh proračunih bo potem upanje, da bo vojna lahko izvojevana.

Ta kampanja ima geslo: "Fantje in može so šli na bojne poljane; mi jih pa podpiramo denarno, da bodo imeli, kar potrebujejo v doseg zmag."

Nikjer naj ne bo nikogar, ki bi ne vedel, da se vrši ta kampanja, pa tudi nobenega da bi ne kupil, če mu je le mogoče. Za cilj, kakor ga je imela Amerika, ko je šla v vojno, je vredno, da jo podpremo. Največja pomoč je pa poleg vojakov še denar. In ta denar vlada noče zastonj, le za posojilo vpraša, za kar bo točno vlada plačala zanj obresti.

Kdo ne bi s tem simpatiziral? Vojake ne bomo pustili same, njim moramo biti z vsem na strani, zmaga ne bo veljala samo zanje, bojujemo se tudi za nas, za našo domovino. Za to bomo kupili bonde in v nje investirali denar.

Ali naj vas spomnim na znanec "LIBERTY BONDE"? Petkrat, se mi zdi, jih je vlada izdala v prvi svetovni vojni. Tu di takrat smo pisali in govorili ljudem, da naj jih kupujejo, ker bodo isti bonde prišli prav, res je bilo tako. Srečen je bil, kdor si ga je kupil, kajti isti bonde so jim prišli v veliko uteho v poznejših časih brezdelja. Res da so nekaj časa v veljavi, če jih je hotel kdo prodati, ko se ni bilo zanje čas, malo pod ceno, toda so pozneje šli pa tudi nad ceno. Bond je denar, velja toliko kolikor je na njem napisano, samo včasih se zanj dobi manj, ali ni prav to z sedanjim denarjem? Prav ravno tako! Dolar infa vrednosti 100 centov in na njem je zapisano da je vreden \$1.00, toda, ko greste znjimi kupiti stvari, je treba dati tri mesto enega dolarja. Dolar je pa še vedno dolar. Prihraniti dolar je pa kaj drugega! Prihraniti dolar pomeni takrat, ko se ga lahko zasluži, vporabiti se ga mora takrat, ko se dobi za njega veliko! Prav to je pa sedaj na mestu: Denar se sedaj lažje in boljje zasluži. Vlada se trudi in si prizadeva, da bi ljudi naučila varčevati za to jim daje vso priliko. Na eni strani vlada prepoveduje, da se ne smeje cene živilih dvigati, to je za to, da bi ljudje lahko kaj prihranili. Na drugi strani vlada zopet opominja, naj se denar ne troši za stvari, ki niso nujno potrebne, da se zopet lahko kaj več prihrani. Vlada prosi, da bi delali daljše ure in da ne bi ostajali od dela po nepotrebnem. Vse to je iz najboljšega namena, da bi si ljudje več prihranili za čase, ko bo potreba, ko ne bo toliko dela in prilike za zaslužek.

Ako vse to pomislite, na vsak način je vlada opravičena, da ji sledimo in da se potrudimo kupiti bonde v kolikor nam je mogoče.

V ta namen smo pooblašteni, da pišemo in da gremo od hiše do hiše, do ljudi, da bi jim to pojasnili, kar je zgoraj omenjeno. Vse to je pa težko v teh dneh, ko je vsak tako zaposlen in ko ni noben za to odškodovan. Vse to delo je prostovoljno. Kdor bi se pridružil za to delo, bil moški ali ženska, bo z hvalečnostjo sprejet, vsaj par ur dnevno ali nekaj dni v tednu, naj bi žrtvoval v ta dober namen.

Do sedaj sta se prijavila Mr. Frank Jakšič in Frank L. Grdina. Naša slovenska banka The North American Bank Co. Kakor tudi slovenska posojilnica St. Clair Savings & Loan Co., sta tukaj agenciji za Federalno banko, kjer se bodo bonde izdajali, teh se poslužite rojaki prej nego greste drugam, razven teh, kateri jih morate kupiti v tovarnah, kjer delate. Bodite tako prijazni, da se poslužujete domačih ustanov, dajte kredit svojemu narodu, vse to bo prišlo enkrat prav.

Danes, ko to pišem je prvi dan tekoče kampanje in moram s ponosom izjaviti, da se je oglašil zgodaj zjutraj v mojem stanovanju, predno je bila banka odprta, mož rodom Hrvat, ki je naročil 5 bondov po \$100 za dva sina, ki se nahajata v armadi. Mrs. Marija Milnar iz 1380 E. 52 St., se je pa oglašila v banki takoj, ko je ista odprla vrata in kupila za en tisočak. Tako je prav. Kupili so jih tudi še drugi, prvi dan je že pokazal, da se naši ljudje zanimajo in da razumejo čas, v katerem se nahajamo, razumejo, da je treba poslušati vlado in slediti njenim navodilom.

Se tole. Kateri nemorete iz doma in ste pripravljeni, da bi jih kupili, pokličite naravnost v banko ali mene na dom, rad se bo oglašil zastopnik sam v vaši hiši in vzel naročilo za bonde. Bondi so vseh vrst, lahko si izberete kakršne vrste želite. Lahko tudi naznanite z pisnom ali karto, vse bomo vpoštevali. Mi sicer nimamo ničesar od tega razven delo zastonj, vendar si štejemo v dolžnost, da pomagamo vladi v dnevih, ko so morali mladi fantje v armado, za katerimi pa mora biti tudi denar na pomoč. Pričakujemo odziva posebno še od naših družtev in Zvez-Jednot!

Anton Grdina,
odbornik kampanje.

Oldarno društvo pri fari Marije Vnebovzete

Članicam našega društva tem potom naznanjamo, da imamo skupno sv. obhajilo na cvetno nedeljo, to je, 18. aprila pri maši ob osmih.

Prošene ste vse članice, da se gotovo tudi vse udeležite skupnega obhajila, kajti čim več nas bo, tem lepše bo izgledalo. Saj ni več kot prav, da se vsaj o velikonočnem času pokažemo pri obhajilni mizi in s tem tudi pokažemo, koliko nas je. Prošene ste tudi, da ne pozabite prinesiti s seboj svojih znakov.

Zbirale se bomo 15 minut pred osmo uro v prostorih pod cerkvijo in potem bomo skupno odkorakale v cerkev. Popoldne pa bo molitvena ura in blagoslov. Nato pa bo seja našega društva. Zato pa ste prošene, da se tudi seje udeležite v velikem številu, ker imamo na dnevnem redu precej važne zadeve, ki morajo biti čimprej rešene. To pa bomo najlažje storile, če nas bo veliko skupaj. V upanju, da boste upoštevale to naznanilo, vas pozdravlja, Odbor.

Povojne konstrukcije telefonskega sistema

Izbran je bil odbor pri The Ohio Bell Telephone kompaniji, katerega naloga je že sedaj proučevati o izboljšavi telefonskega sistema. Proračun kaže, da bo potreben kapital od enega milijona do bilijona in pol za take izboljšave in popravila. To je ogromen načrt, katerega namerava izvršiti ta kompanija v boljšo postrežbo vsem, ki se poslužujejo telefona.

To naznanilo sta dala v javnost Charles P. Cooper in Mark R. Sullivan, ki sta finančna in poslovna podpredsednika Ame-

rican Telephone in Telegraph kompaniji.

Mr. Cooper pravi dalje, da bo velik del tega novega kapitala potreben v teku desetih let potem, ko bo zopet mogoče dobiti potreben material in precej teh milijonov pa bo potrebnih takoj v prvih letih po vojni.

Mr. Sullivan pa pravi, da je v tem programu precej izboljšav telefonskega sistema. Tako je na programu vpeljava televizije in pa telefonske transmiseje potom kablja s podmornicami. Vse to pa ni vključeno v zgornjem proračunu.

V tem programu so vključene sledeče izboljšave: dovolj potrebnega materiala, za zadostno postrežbo, odpomoč sedaj preobremenjenemu telefonskemu omrežju, popolna vzpostavitev "dial" sistema, nadomestitev starih telefonskih naprav, boljša in točnejša postrežba za klice na velike daljave, izboljšava, potom katere bo mogoče v večjo razdaljo poklicati potom "dial" sistema osebo direktno, s katero boste hoteli govoriti, zboljšanje za telefonske klice preko morja, za bolj točno sporočanje časa in vremena ter boljšo postrežbo za motoriste glede sporočanja vremena.

Ta program pomeni, da bo The Ohio Bell Co. v prihodnjih par letih zgradila eno tretjino toliko novih poslopij, kot pa jih je zgradila v zadnjih 65 letih, pravi Mr. Sullivan, ki je podpredsednik The American Telephone in Telegraph kompaniji.

Mr. Sullivan pravi, da ima telefon še vedno prednost nad sedanjim radijskim sistemom, kajti potom telefona je mogoča tajnost, kar je na radiu sploh nemogoče pod sedanjimi okoliščinami.

Ameriški glas o trpljenju in nalogah Jugoslavije

Znani ameriški radio komentator Hans Jacob, je posvetil dne 6. aprila del svojega govora Jugoslaviji. Navajamo nekatere značilne izvečke:

Govornik je najprej poročal o dogodkih na različnih frontah in razpravljaj o možnosti zavezniškega napada na evropsko obalo Sredozemskega morja in potem nadaljeval:

"Jugoslavlani, tam onkraj Jadranskega morja, niso nikdar priznali svojega poraza, kakor ga niso priznali Grki, katerih kralj se ravno zdaj nahaja v Aleksandriji.

"Dne 6. aprila 1941 je nacistična Nemčija napadla Jugoslavijo. Boj je bil preveč neenak in Jugoslavija je bila poražena na bojnem polju. Toda kljub temu je nadaljevala svoj boj in je danes moralno ne le nepremagana, temveč zares vzor in vzgled hrabrega odpora in neupogljivega junaštva. Ako sprejmemo nazor, da obstoji neka idejna sila, ki predstavlja narodovo dušo—potem moramo priznati, da ima Jugoslavija v sebi ogromen zaklad te sile. Jugoslavija je okupirana—toda le deloma zares zasedena—od nacistov, Italijanov in Bolgarov. In povrh tega še od Madžarov. In vendar Jugoslavija še vedno živi. To je čudež, velik čudež, kajti jugoslovanski narod krvavi iz tisoč ran.

"Nemci so si nabrali talcev in so jih poklali. Nemci so porušili vasi in celo mesta. Nemci so sistematično vodili vojno iztrebljevanja proti Srbom, kakor jo vodijo proti Židom in Poljakom. Toda Jugoslavija se še vedno bori in nobena stvar ne bo nikdar zlomila njene volje.

"Zastonj bi bilo raziskovati to povest—to silno zapleteno povest o kraljestvu južnih Slovanov. Toda eno smemo reči: v Jugoslaviji se narod bori proti osiškem. Največji del odpora nosita možta generala Mihajlovič in partizani. Žrtve so bile neverjetne. Naj navedem

par številke: 750,000 Jugoslovancev je do danes že poginilo domovino, 200,000 jih je deportiranih v nacistično Srbijo, da tam kot sužnji služijo v tovarnah. A 200,000 slovenskih vojakov umirajojetniških taborih na Nemskem in v Italiji.

"Slovenija s približno milijonom prebivalcev je bila ranjena. 75,000 so jih pregnali njihovih domov in jih poslali izgnanstvo, nadaljnjih 80,000 deportiranih v Srbijo, 100,000 otrok so ugrabili in staršem in nadaljnjih 40,000 bilo "izgubljenih." Vsa odpirajo novi grobovi.

"Številca žrtve na Hrvaškem se ne da preceniti. V osebniosti so pregnali iz svojih domov in jih poslali v kateri gospodarijo fašistov. Večina Hrvaške je stala bojišče. Nemci so glasili za "ozemlje vojne operacij." Marionetni vojski je morilec kralja Aleksandra francoskega ministra za zunanje zadeve Barthoua. Avričeli, poslušno orodje v nacistov. Nikjer v Jugoslaviji ni odpor tako silovit kakor na Hrvaškem.

"Slovenijo germanizirajo oni del, katerega so prebrali Italijani, pa italijanizirajo to se dogaja v Dalmaciji, živi tri odstotke Italijanov, fašisti zljad navajajo stotkov. Italijanski Heer v Dalmaciji, neki Giovanni vo, je bil ubit v Splitu.

"Povsod je odpor—v ziran in neorganiziran. V borbene Jugoslavlance, vesti, da jih zavezniški pozabljajo. Jugoslavija mora našati dejanske in duševne izkušnje, kakršnih svet nima del—nikdo ne more del, da se bo Jugoslavija va dvignila iz razvalin kratično in socialno moderna država, ki bo vala z vsem svetom, z lom človeštva, ki se je istim idealom.

"V praktičnem pogledu la Jugoslavija idealen vski vhod v Evropo. bi tam našli na mestu, ki meri nego kjerkoli bojujočega se zavezniške šene vojske. Ne vemo, če Jugoslavija postala v ozadju, toda pot slavi slavi proti Dunaju je mnogo ljudi misli, da v njegova vrhovna bojišta, da si bodo vbrali Balkan za eno na katerih se bodo nacisti na evropskih tleh približno enim tednom ler poklical bolgarski Borisa v Berlin—dobišeni nevtalni diplommenija, da je Hitler garijo za središčno rambe na Balkanu. Teči, ali je uspel pregovlja Borisa, da postvlgarskih narodnih sil naporu osiška. Toda (Daleje na 3 strani)

Če se je naslednja zgodila ali ne, se ne bo Ampak rečem pa, da bi lahko v teh čudnih časih bila Micka ali Francačka, pa pustimo to mesnico in naročilo dražsa za svojo veliko dražke. Ker je imela še druge ke, je prosila mesarja, kupljeno meso pripelj njen dom.

"Nak, domov pa ne več," ji odvrne mesar.

"Zakaj pa ne?" se odjemalka, "saj vidim, kaj jaz imam voz pred seboj, toda konjička imate kajle v papirju zavite"

zakaj in kako je Grmkov Francelj iz Amerike v Trst kolofonijo vozil.

kjer niso nikogar potrebovali; samo v eni tovarni so mi rekli, naj pridem spet čez 14 dni vprašat, morda bo takrat kaj. A kako naj živim teh 14 dni? Od braziljskih demantov, ki jih nisem imel?

Zamišljen grem po mestu. Kar pridem do trume delavcev, ki so kopali velik kanal skozi mesto. Tu bi se dalo morda kaj zaslužiti — sem si mislil. Stopim k enemu, ki se mi je zdel nekako nadzornik čez delavce, ter ga vprašam (po laško), če

potrebujejo še kakšnega delavca. In res, lomeč za silo neko mešanico vseh mogočih jezikov mi je rekel, da naj kar grem noter v jarek in naj začnem, plačča bo po štiri milrajze (1 "milreis" je po naše 2 kroni 70 vinarjev) na dan, za hrano si moram skrbeti pa sam. Bolje nekaj ko nič,—in vstopil sem kar precej v delo. Kanal je bil globok 5 metrov, in do kolen smo stali v vodi, ko smo kopali in nakladali blato. Nad nami pa je neznansko pripekalo sonce. Tovarishi so bili skoro sami Italijani. Bil sem tujec med njimi. Čudil sem se pa zares, da ni bilo niti enega Kranjca vmes, ko smo vendar po Pregitilji sre-

ko ga vendar po Braziliji srečam na vsakem oglu. V tej službi sem ostal 14 dni. Dalje me ni veselilo, ker si ne bi mogel prihraniti niti enega beliča zakaj hrana je v Braziliji draga in slaba. Zato grem čez 14 dni spet vprašat v ono tovarno, kjer so mi na pol obljubili, in zdaj sem bil sprejet. Še tisti dan sem vstopil v novo službo, kjer sem potem ostal blizu celo leto. Opravljal sem ključavničarska dela, popravljaj stroje itd., in za to delo sem imel najprej po 5, pozneje po 7 milrajzov na dan. Kako mi je bilo v tovarni, tega vam ne bom pripovedoval: tovarna je tovarna. Moje življenje je bilo zdaj prav vsakdanje, dolgočasno. Najbolj sem se še potolažil, kadar sem šel v cerkev; tam sem se žutil domačega, zakaj tam se služba božja opravlja ravno tako, kakor na Slovenskem, in poje "Tantum Ergo" itd. kakor v Ljubljani v šenklaški cerkvi.

Da, to bi bil kmalu pozabil, da sem v tem času tudi "po strani" kaj zaslužil. In veste, kako? Vem sicer, da boste z

glavo omajevali, a ne morem pomagati. V mestu je vsak večer igral jako velik "cirkus". Nekega večera stojim pred njim ter gledam, kako ljudje vro noter. Kar pristopi k meni neznan človek ter me vpraša po braziljsko (in jaz sem takrat že dobro govoril, če ne verjamete, pa pojdite vprašati!), če ne bi hotel morda igrat v cirkusu, češ, da jim manjka ljudi. To je bilo zame kakor nalašč; čas sem imel zvečer, in če grem za "pajaka" noter, kdo me pa po-

zna tukaj sredi Brazilije? In tako sem bil takoj pripravljen, in še tisti večer sem 'igral', oblekli so me namreč za vojaka in še več drugih je bilo, in kar so naredili drugi, sem naredil tudi jaz. Pozneje, ko sem se bolj izuril, so mi dali pa že težje službe: včasih sem bil za postrežčka, včasih za policaja itd.

FOR VICTORY

BUY
UNITED
STATES
WAR
BONDS
AND
STAMPS

Kraška kamnoseška obrt
15425 Waterloo Rd.
Ivanhoe 2237
EDINA SLOVENSKA IZDELOVAL-
NICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

nje samo, in način kako so ga opisali nemškemu narodu, češ da pomeni okrepitev postojank osiŝa na Balkanu, nam pove z zadostno jasnostjo: nacisti vedo, da imajo na Balkanu mnogo slabih točk, morda več nego kjerkoli drugje. Ako bi Balkan zopet postal bojiŝče, bo Jugoslavija igrala tam velikansko vlogo.

"Jugoslavija bo prerojena in obnovljena — a priznati moramo tudi, da Jugoslovani to zaslužijo!"

Zgodovina Transilvanije, ali Erdelja, ali Sedmograške, kakor že imenujejo tisto pokrajino, ki so jo mirovne pogodbe po zadnji svetovni vojni prisodile Rumuniji, in ki jo sedaj Madžarska misli dobiti nazaj celo ali vsaj delno, je zelo pestra.

Transilvansko ozemlje, ki ga na treh straneh obdaja Karpatso gorovje, meri 62.000 kv. km površine ter prebiva na njem nekaj nad 3 milijone prebivavcev, ki so v večini Romuni, a so pomočniki z velikimi ploščami madžarskih naselij ter nemških narodnih skupnosti. Nemci se radi tudi imenujejo "sedmograški Saksonci."

V starem veku zgodovine je pripadala ta dežela državi Dakov. V drugem stoletju pred Kr. jo je podvrgel rimskemu cesarstvu cesar Trajan. Toda ko so se v dobi velikih narodnih preseljevanj začeli približevati Goti, so se Rimljani prostovoljno umaknili, in so jo na površini zasedla nemška plemena Vandalov in Gepidov. Leta 567 po Kr. pa so pridrveli Obri, ki so gepidsko državo razbili in to deželo zasedli. Obri so v svojem spremstvu pripetjali seboj tudi slovanska

plemena, ki so se naselila po tej
deželi ter jih stare zgodovinske
knjige omenjajo vse gori do 9.
stoletja, ko so jih Ogri popolno-
ma podjarmili tudi kot narod-
nost in si jih včlenili. Nekako do
11. stoletja je bila transilvanska
dežela kot obmejna pokrajina
madžarske vladavine v zelo ra-
hlilih odnošajih z njo. Geza II.
je nekatere nenaseljene predele
poselil z nemškimi kmeti, ki jih
je poklical iz Saksonskega. An-
drej II. pa je poklical na pomoč
nemške vojske, pod tede to so v

Transilvaniji ni dolgo mudil, marveč se je omejil na delovanje na Gradiščanskem (Burgenland). Istočasno pa so se začeli seliti na Sedmograško takoiimenovani Šeklerji (Szekler), ki so poseben odtenek madžarskega plemena. V deželo so prišli s posebnimi pravicami na podoben način, kakor nemški priseljenci z Saksonskega. Madžarski kraji so na Sedmograškem imenovali posebne vojvode, katerih oblast pa je vedno bolj naraščala in so polagoma dosegli popolno neodvisnost. V deželi pa so razločevali drug ob drugem domačinski Romuni, preseljeni nemški Saksonci in madžarski Szeklerji. Toda Nemci in Madžari obdarovali in obvarovali s posebnimi privilegiji, ki jih Romuni sami niso uživali.

Leta 1437 je prišlo v Transilvaniji do ustanovitve "Zveza madžarskih plemitev, Saksoncev in Szeklerjev" ki so si sami prideljali ime "treh narodov sednogaške dežele." Toda ta zveza je trajala samo do sredine 16. stoletja, nekaj več, kakor sto let, ko so Turki pridrveli v Podonavje in zasedli Budimpešto leta 1541. Transilvanija je bila potem od Turkov dvignjena v samostojno veliko romunsko kneževino. Ko je potem avstrijski cesar I. 1691. Madžarsko podarmil, je bila tudi Transilvanija proglašena kot avstrijska kronna dežela.

Ker se je avstrijska uprava hudo vmešavala v notranje življenje transilvanske dežele in okrnjevala samoupravne pravice, poleg tega pa še neposredno ujavljala protestantizem v te kraje, so se Madžari, ki so bili v Transilvaniji naseljeni, priključili uporu Rakoczija. To se je zgodilo v začetku 18. stoletja. Transilvanija je bila v naslednjem stoletju sredi hudega političnega vrvenja in je končno delni zbor v Kluju (Klausenburg) 1. 1848. objavil priključitev vse pokrajine k Madžarski. Domačinsko prebivalstvo pri priključitvi za mnenje ni bilo vprašano. Toda vse se je spet končalo v nič, ko so bili Madžari prepeani in je bila Transilvanija ponovno proglašena kot samostojna avstrijska kronska dežela. Madžari pa so po drugi poti dosegli, da so si l. 1868 osvoili Transilvanijo, ki je s to operacijo popolnoma izgubila svojo neodvisnost.

Leta 1918 je romunska vojska naselila Transilvanijo in je bila potem pri mirovnih pogodbah ta pokrajina priključena Veliki Romuniji, ozirajoč se na večinsko prebivalstvo romunskega domačinskega prebivalstva kakor tudi na pradedne začetke zgodovine, ko je bila Transilvanija prvič politično zazivela pod vplivom, ki je prišel čez Karpat, transilvan, iz romunskih nižin.

Dandanašnji je pač vsakomur znano, da je moderna vojaška tehnika. A prav tako je pravilno rečeno, da je bila slečna vojna zmeraj tehniška vojna. Seveda so bili časi, ki v njih tehnika ali bolje rečeno — tehniški napredek v vojskovanju ni bil važna zadeva. Naprotno pa je bila doba krog leta 1500 doba mnogih novih tehniških zamisli tudi na področju

ju vojskovanja. Iznajdba tiškarstva je podpirala ta razvoji. Spisi o oborožitveni tehniki, zidanju trdnjav in strategiji so jako narasli. V debelih bukvah tedanje dobe najdemo različne tehniške fantazije, ki dandanes niso kar nič več tako fantastične, na primer: načrte bojnih vozil, ki so polni topovskih cevi, ki molijo iz vozov, celo načrte vozov, ki je njih pogonska sila — to so bili konji — skrita v notranjosti: to je bil pač srednjeveški tank!

Med drugimi konstrukcijami, ki so podrlle šele mnogo kasneje, zasledimo topove z zadržanim polnilom; metalce ognja, zažigalne bombe, potapljaške zvonove za pionirje; prve težke strojne puške, nazvane mrtvaške raglje — skratka, bilo je mnogo novotarij in tehniški duh je bil vsepovsod izredno razgiban. Nova oborožitvena tehnika je bila tudi taktično izražena: pojavila se je strokovna četa. Jezdecii so kot novost dobili puške. Nastalo je prvo moderno topništvo, lahko in težko bojno topništvo medtem ko so spočetka topove uporabljali samo kot obrambo za trdnjave. "Debela Berta" srednjega veka je tehtala 80 stotov in je bilo zanj in za vsa opremo potrebnih 72 konj. V tridesetletni vojni je švedski kralj Gustav Adolf spravil na bojne poljane izredno novost: topove za pehoto. To so bili lahki topovi, ki so bile njihove cevi prevlečene z usnjem. Njegovi vojaki so imeli tudi prve lahke muškete (puške).

V 17. stoletju se je pojavilo važno tehniškotaktično vprašanje: ali se naj še obdržijo čete s sulicami poleg strelcev? Ali je treba sulicarje odpraviti? To vprašanje je dobilo svoj odgovor, ko so krog leta 1680 iznašli bajonet. Druga, navidežno postranska iznajdba, pa je imela še večje posledice: to so bile papirnate patrone. Dotlej je bilo treba namreč zmeraj prej vzeti smodnik iz mošnje za smodnik, treba ga je bilo izmeriti in ga nato stresti v cev. K temu je treba dodati še tretjo "iznajdbo": pruski "drill" pomeni način izvežbanja čet. Sele zdaj je bilo mogoče pospešiti hitrost in natančnost streljanja. Zdaj je pehota lahko vsako minuto po štirikrat ustrelila, seveda kot salvo na povelje in ne da bi pomerili. Pri tem so streljali v oddelkih. Ker je sestojal bataljon iz osmih pelotonov, je nastal pri dobri izvežbanju način streljanja, ki je sličil streljanju s strojnicami. Ko je poslednji oddelek nehal streljati, je začel streljati spet prvi, ki je bil medtem že napolnil svoje puške. Tako je nastalo po minuto 32 strelcev v vsakem bataljonu. Hkrati so nastopali vojaki v strnjjenih črtah "z istim korakom," nato je sprejela vrsta pokleknila; streljali so v tričlenskih salvah na daljavo 150-200 metrov. To je bila tako imenovana linijska taktika, ki je mnogo pripomogla k uspehom v vojnah 18. stoletja. Izgubila pa je svoj pomen, ko je Napoleon iznašel novo taktiko strelske linije in je z njo in z izboljšanimi puškami dosegal svoje velike uspehe.

DELO DOBIJO
ŽENSKÉ
za
LAHKA DELA V
TOVARNI
Dnevno delo
Začetna plača 67½c na uro
Povrhu overtime in bonus
Morajo biti ameriške
državljanke.
Zglasite se dnevno
od 8 zjutraj do 5 popoldne
THE BUNELL
MACHINE & TOOL CO
1601 E. 23rd St.
(89)

IZUČENI OPERATORJI
BORING MILLS
(Horizontal in vertical)
LARGE PLANNER
RADIAL DRILL

Plaća na uro, vrhu overtime.
Ako ste zdaj zaposleni pri vojnim
ili, se ne priklasite.

WELLMAN
ENGINEERING
7000 CENTRAL

(92)

DELAVCI
za
REJEMANJE JEKLA
delo zunaj
INSPEKTORJI
z izkušnjo ali
brez nje
Delo znotraj
VISOKA PLAČA OD URE.
CLEVELAND
TRACTOR
19300 EUCLID AVE.
(94)

MALI OGLASI

**Iz urada Kluba društev
SND na St. Clair Ave.**
Obvešča se vse zastopnike
kluba društev SND, da se bo
ila četrtletna zastopniška se-
zastopnikov Kluba društev
D v četrtek 29. aprila t. l.
osmih zvečer v dvorani št. 1,
po poslopje. Pozivlje se vse
štvene zastopnike, da se go-
udeležijo.
Anthony Zakrajšek, tajnik.

Farma naprodaj
Naprodaj je 60 akrov farma, ob hiša, elektrika, tlakana ta, lepo poslopje, veliko vsrjskega orodja, krave, konji, oši, sadno drevje in vino- d, vse lepo obdelano. Je tudi denčna voda. Prodaj vse paj ali samo farmo, zame- se tudi za hišo. Podrobno- se izve pri Mrs. J. Misley, 2 ji vzhodno od Chardon, O. t 6. (Apr. 15, 17, 22)

Soba se odda
 Odda se soba za 2 fanta, s
 mo ali brez. Na razpolago
 tudi garaža. Vprašajte na
 7 E. 173. St., blizu Graphite
 nize Co. (90)

Stanovanje v najem
 V najem se odda stanovanje
 ob s-kopalnico; odda se mali
 žini. Vprašajte na 1045 E.
 St. (90)

Hiša po zmerni ceni
Naproday je hiša za 2 družin-
blizu East Park Drive in
ke Shore Blvd. Proda se po
merni ceni hitremu kupcu. Za
robnosti pokličite
Štramine Realty Co.
18000 Lake Shore Blvd.
anhoa 6561 (89)

RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
opravimo vaš avto in prebarvamo.
kot nov.
opravljamo body in fenderje.
Welding!
J. POZNIK — M. ZELEDCE
Glenville 3830.

FR. MIHČIČ CAFE
7114 St. Clair Ave.
ENDicott 9359
 pivo, vino, žganje in dober prigrizek. Se priporočamo za obisk.
Odperto do 2:30 zjutraj

East 61st St. Garage
FRANK RICH, lastnik
1109 E. 61st St.
HEenderson 9231

je priporoča za popravila in bar-
je vašega avtomobila. Delo točno
dobro.

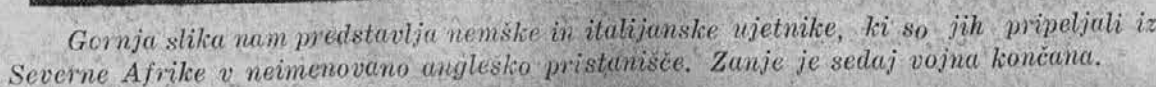
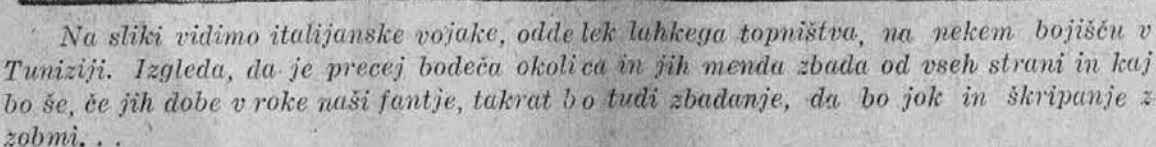
Hiše naprodaj

Za 2 družini, 9 sob, 5 spodaj,
gorej, garaža za 3 avte. Hi-
se nahaja na Trafalgar Ave-
zu Euclid Beach parka. Ce-
je \$6,500.

Za eno družino 6 sob na le-
n prostoru na Parkgrove
e, blizu Euclid Beach parka.
na je \$6,000.

Za podrobnosti se obrnite na

Daniel Stakich
15813 Waterloo Rd.
Kenmore 1984
(Apr. 10, 13, 15)

JUNAKINJA IZ ŠTAJRA

PREVEL DR. JOS. JERŠE

"Dosti je o tem, nobene besede več," je trdo rekel Madzederju, "to so pogovori za stare ženske, ne pa za nas, ki smo močnejši."

Mož je odgovoril: "Naročili ste mi, naj pazim, kaj počne; vlačugarstvo pa je prepovedano, in vi, gospod, ste že marsikatero vlačugo pognali čez mejo. Zakaj bi ne pognali iz mesta tudi te nesramnice, ki je že toliko hudega prizadela in bo še."

"Res je, marsikatero sem že izgnal, to pa je bila moja stvar, ne vaša!" se je zaničujočim ponosom sklonil pokonci štajerski sodnik. "Izgajal sem, če je bila krivda dokazana; če pa priče niso zanesljive, niti Štefane Švertner ne poženem. Sicer me pa čakajo važnejše stvari, kakor vohati za papeškimi babnicami, verujte mi! — Če je res vlačuga, bo kmalu prišlo na dan, Madzeder! Brez vas in brez vaših prič! In ako bo potem vedel ves svet in bo proti njej klical ljudski glas, potem je prišel naš čas! Počakajte, saj jaz tudi čakam, kljub vsej hudobiji te ženske."

Ko je Hendel stopil po stopnicah iz mestne hiše ven, je zaklical Madzederju: "Svetovalec! Pa zase obdržite! Nikomur ne pripovedujte, dokler stvar sama ne pride na dan. Možje smo, ne opravljive ženske!" Nato je sodnik odšel proti svojemu domu.

Madzeder se je čutil strašnem možu.

Sedaj ima nesramno papežnico v rokah... pa pravi: Zase obdržite! Naj stvar dozori! Kaj neki hoče, kaj misli? — Se je li odpovedal maščevanju, ali pa je samo odložil? ... Kdo ume tega moža.

Ko je Hendel stopal proti domu, ni mislil več na Štefano. Na Dunaj pojde, tam ga čakajo važni posli. Cesarju, ki ga du-

V BLAG SPOMIN
SESTE OBLETNICE SMRTI
PRELJUBLJENE IN NIKDAR
POZABLJENE SOPROGE
IN MATERE

Frances Levstek

ki je za vedno zatisnila svoje
mile oči 17. aprila 1937.

Sest let je že minilo,
odkar si nas zapustila Ti,
oh, kako žalostni so dnevi,
ker Te pozabiti moči ni.

Žalujoči ostali:

Soprog in otroci.

Cleveland, O., 15. aprila 1943.

hovni vodijo za nos, bo povedal, kar mu gre. S svojo pestjo bo raztrgal mrežo laži, ki so jo rimski duhovni napredli okoli njega! Čisti evangelij je na Dunaju v nevarnosti, dvigniti ga hoče na oltar! V Štajru so papežu izpodkopana tla, tudi na Dunaju mora izgubiti papež svojo krono, za to bo poskrbel Joahim Hendel, štajerski sodnik!

Kmalu potem je Hendel poklical Henrika k sebi in mu je naročil, naj izbere najlepše in najhrabrejše može izmed štajerskega vojaštva, zakaj se ta teden mora na Dunaj, in tri izbrane kompanije s stotnikom vred ga morajo spremljati in pred cesarjem nastopiti. Rekel je sinu: "Očrnilo so me na Dunaju in bi se moral pismeno zagovarjati; toda tega ne storim, gori pojdem, da govorim, govorim ne le zase, ampak tudi za verske brate, ki so v stiski in nevarnosti. Morda te bom potreboval ne samo za parado, ampak bo moral tvoj meč tudi braniti moje življenje in pa varnost naših verskih bratov. Se li morem zanesti nate?"

Molče je podal Henrik očetu roko, ki mu jo je slednji krepko stisnil.

"Pa glej," je nadaljeval Hendel, "da se boš na Dunaju postavil, kakor se spodobi za stotnika, ki mu ga ni para v državi. Na dvoru mnogo gledajo na zunanost, na opravo!" Položil je sinu desnico na ramo in ga z očetovskim ponosom ogledoval.

"Ves bom nov," je rekel mladi stotnik, "od pete do vrha, samo stotniški pas moram še dobiti okrašen z vzezenim petelinom." Pri teh besedah mu je rdečica udarila v lepo, temno obličje; oče pa tega ni opazil.

Henrik Hendel je šel v orožarno, da da potrebna povelja glede prve kompanije, ki jo bosta z očetom seboj peljala na Dunaj. Vse mora biti novo, čisto in sijajno. Vsa oprema in bojna oprava mora delati čast kompaniji in Hendelovemu imenu.

Še eno pot ima, za Boga, pot, ki mu je silno sladka: V Vizerfeld mora k Štefani, da vidi, je-li že gotov stotniški pas. Oj, kako ga vleče tja, če bi imel peroti, bi zletel kakor ptica k ljubljenu deklici. Sedem dni je že ni videl. Sedem dni ne misli drugega kakor nanjo. Kakor angel mu noč in dan plava pred očmi. V noči na velikonočni ponedeljek je videl v luninem svitu meniha, čigar postava je bila kakor njena. To ni bila prevara, to je bil čudež, čudež ljubezni. Ljubezen, ljubezen mu vedno in povsod pričaruje pred oči ljubljeno, sladko deklico. O ljuba, ljuba, sladka Štefana! Če bi hotel potovati na konec sveta, vedno, vedno bi bila ti pri meni.

Ponosno, umerjeno je korakal proti Vizerfeldu; tako se spodobi štajerskemu stotniku, ki ga morajo vsi spoznati že po hoji. Že se bliža Švertneričini gostilni, ki stoji sredi med drevmem tako tiho, kakor bi bila začarana. Kljub temu, da zunaj sije majniško solnce, so steklena okna gostilne skrbno zastrta: odkar ve Švertnerica, da štajerski sodnik pazi nad njeno hišo, skrbno zapira okna in vrata.

Na vrtu tam zadaj za hišo se glasovi prihajajo skozi sadno drevje, ki je pokriva mlado popje in zelenje, sem proti cesti. Skozi zelene majnikove veje je Henrik zagledal modro obleko

sedee deklice, močno mu je kri zaplala po žilah — Štefana sedi na vrtu. Hitro je odprl lesena vrata, ki vodijo na vrt; nad njegovo glavo se v pomladnem vetriču tresejo drevesa in mu s pomladnim cvetjem prašajo perjasti klobuk. Ko se je s hitrimi koraki bližal deklici, je pohodil dokaj vijolic in nalomil nekaj solnčnic. Kakor nekdanj v Garstenu v izbi za paramente tudi danes sliši sladki, očarujoči Štefanin glas. Kakor takrat tudi danes govori o Bogu in o božjih stvarih...

"Katero lastnosti božje si moramo posebno zapomniti?" vprašuje, nato jecljajoče odgovarja deški glas: "Bog je zgolj duh..."

Štefana govori tiho in ljubeznivo: "... je bitje, ki ima najpopolnejši razum in najpopolnejšo pristo voljo, pa nobenega telesa."

Henrik je nagnil v stran dve mladi drevesci, bezeg in črešnjo — in je zagledal Štefano, ki je sedela pod jablano, ki ji je rožnato cvetje sipala v lasse. Kakor nekdanj v Garstenu, je sedela in je sklanjala glavo doli k svilnatemu vezenju, ki ji je razpeto v malem okvirju počivalo na kolenih. Toda ni imela v delu apostola Janeza, marveč grb predrznega Hendelovega fanta — s svilnatimi nitkami je vezla grb v stotniški pas. To pot je ne obdajajo papeški leseni in slikani mučeniki kakor takrat v Garstenu, marveč so okoli nje ljubki, plavalasi otroci: Poleg nje stoji štiriletni deček in ji gleda na prste, ki se tako hitro gibljejo: ob njenih nogah leži čisto ma-

lo dete v zibelki, ki jo tako lepo ziblje z nogo; tretje dete, že precej velik deček, čepi na tleh ravno njej nasproti in drži v rokah belorumenega petelina z ognjenordečo rožo na glavi. Ko je stopil izza dreves Henrik in je zažvenketal z mečem, je petelin zaplahutal s peroti in je zapel na ves glas: "Kikiriki!"

"Haha," je rekel Henrik, "to je pa žival za moj grb."

V BLAG SPOMIN
PRVE OBLETNICE SMRTI NAŠEGA
NEPOZABNEGA IN DOBREGA
OČETA

George Papes

ki je za vedno zatisnil svoje dobre oči
15. aprila, 1942.

Eno leto v tih jami,
predragi oče tam počivaš,
a v duhu vedno še med nami,
kot nekdanj v srehi naših bivas.

Žalujoči ostali:

OTROCI

Cleveland, O., 15. aprila, 1943.

DON'T CONFUSE
BPS
FLATLUX
WITH
WATER PAINT
FLAT FINISH
WATER PAINT
BPS
FLATLUX
FLAT WALL PAINT
NEW SENSATIONAL OIL PAINT

Kompletna zaloga BPS barv
WHITE LEAD, OLJA, TERPENTINA IN BRUSHES,
VRTNARSKEGA ORODJA, UMETNIH GNOJIL
in SEMENJA
Zaloga vsakovrstne železnine
Se priporočamo
VIHTELIC HARDWARE
807 East 222nd St. IVanhoa 2223
Euclid, Ohio

V BLAG SPOMIN
DRUGE OBLETNICE SMRTI PRELJUBLJENE IN NIKDAR
POZABLJENE SOPROGE IN DRAGE MATERE

Rose Zalokar

ki je izdihnila svojo blago dušo in za vedno zaspala
dne 15. aprila, 1941.

Spomlad prihaja vsa cvetoča,
a kako je žalostna za nas,
ker dve leti so sedaj potekli,
kar Tebe več med nami ni.

Draga soproga in ljubljena mati,
v hladnem grobu že počiva,
in srce zlato našlo je počitek,
kjer ni trpljenja ne skrbi.

Žalujoči ostali:

FRANK ZALOKAR, soprog.

FRANK in EDWARD, sinova; THERESA, hči.
Cleveland, O., 15. aprila, 1943.

Štefana je plaho skočila po konci in je zagledala stotnika. Oj, ta prihaja po pas, kako je vesel, da je bila tako marljiva.

Gospoda lepo pozdraviti, reče otrokom, ki plaho in ljubko podrvljajo: Hvaljen bodi Jezus Kristus — luteranski go-

spod se smehlja, pa ne ri: na veke, marveč fani: (Dalje prihodnja)

Sladka glasba za racionirano vožnjo

SAVES GAS **CLEANS MOTOR** **RESTORES POWER** **TAKES OUT CARBON** **REMOVES SLUDGE** **FREES RINGS AND VALVES**

SOHIO'S
"ALL-OUT" SPECIAL

vam da 10 avtnih koristi
za samo \$3.69!

TA VAŽNA ponudba je mogoča potom novega motornega čistila, SOHIOTONE. Omogoča vašemu SOHIO trgovcu čistiti notranjost vašega motorja temeljito po novem procesu v kakih tridesetih minutah.

Toda to ni vse! TO SOHIOTONE čiščenje

vključuje "AL-OUT" KOMPLETNO PREMIMO BO OLJA V GIRIH (kar potrebujete za premišljeno in premiku) in PET KVORTOV MOTORNEGA OLJA.

THE STANDARD OIL COMPANY (OHIO)

1. PRIHRANI GAZOLIN! Ta "ALL-OUT" način izboljša miljažo. V mnogih avtih že sam prihranek na gazolinu plača za čiščenje.

2. VRNE SILO! SOHIO'S "ALL-OUT" Special da večjo silo in novo življenje onemoglim motorjem.

3. MOTOR DOBI NOTRANJO "KOPEL" Radi novih izboljšav je vaš motor očisti znotraj, da olje teče prosto v prihodnjih poletnih mesecih.

4. CARBON VZET VEN! Ta "ALL-OUT" način očisti mnogo carbona in se odloči ven z oljem, medtem ko čakate.

5. ODPRAVI BLATO! Ta "ALL-OUT" način pomaga odstraniti iz motorja vse škodljivo blato, ki se je nabralo v motorju tekom tega zimskega gazolinkega racioniranja.

6. VELVI IN RINKI SPROŠČENI IN OČIŠČENI! Ne da bi odstranili pokrov motorja,

"ALL-OUT" izboljša delovanje rinkov in pometenja sprosti velve, ki se prijemljejo.

7. OLJE OSTANE ČISTEJŠE! Po jem čistila vitem čiščenju bo ostalo olje čisto... olje dobite 5 kvortov famoznega SOHIO MOTORNEGA OLJA vključno s to ceno.

8. DALJŠE ŽIVLJENJE KOLESJA! Kolesa je oproščeno škodljivega blata... in dodatek sveže, novo SOHIO poletno olje za gire, konpletna premena olja za gire, kar potrebujete to "ALL-OUT" specialno ceno.

9. DALJŠE ŽIVLJENJE AVTA! Ko se zdravje vašemu dragocenemu motorju, premišljeno in premiku, SOHIO'S "ALL-OUT" specialno olje, ki ga potrebujete za vašo avto.

10. VARSTVO ZA VROČE VREME! S svojo lepo poječim motorjem in v varstvi proti nevarnim točkam, boste lahko zaleteli v poletnih mesecih z dobrim varstvom.

Wherever you see this banner displayed—

only
\$3.69
COMPLETE with
New SOHIOTONE treatment
Gear Oil Change (all you need)
Five Quarts SOHIO Motor Oil

CARE FOR YOUR CAR FOR YOUR COUNTRY • Drive under 35 M.P.H. • Keep tires at 32

Mandelново predvelikonočno naznanilo

2.98 in več

Mi smo bili dovolj srečni, da smo si preskrbeli z zgodnjim nakupom najbolj izbrano velikonočno obualo za vsakega člana vaše družine.

RED GOOSE ALI BUSTER BROWN

Ti čevlji so iste standard kakovosti kot paprej. Na vašo razpolago jih imamo zdaj vseh mer in širine ter v sledečih barvah: črne, rujave, plave in bele.

2.98 in več

2.98 in več

Mandel's Shoe Store

6107 St. Clair Avenue

POLEG GRDINA SHOPPE